

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1558. usque ad annum 1560

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118588

§. 43. Hujus Scriptoris opera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66800](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66800)

pus, qui postmodum Toletanus Archi-
episcopus est renuntiatus. Ceterum
Dominicus, dum Tridento discesserat,
dissidia inter Bartolomæum de Las-Ca-
sam, & Sepulvedam ob Indiarum ex-
pugnationem, & Indorum libertatem
exorta componere a Carolo V. jussus est,
qua lite felicitcr decisa Salmanticam
reversus ibidem sexaginta sex annos na-
tus extremum clausit diem, juxta Scri-
ptorum nonnullos die decima quinta
Novembris, quamvis alii obitus sui
diem ad sextam Decembris Anni mil-
lesimi quingentesimi sexagesimi rejiciant.

§. XLIII.

Hujus Scriptoris opera.

Inter ingenii sui monumenta, quæ
Soto posteris reliquit, recensetur:
I. Tractatus de natura, & gratia in tres
libros divisus, ac Patribus Tridenti con-
gregatis nuncupatus, quem Anno post
Christum natum millesimo quingentesi-
mo quadragesimo septimo ipsus publici
juris fecit, atque in eo circa peccatum
Originale, liberum arbitrium, & justifi-
cationem Concilii Tridentini doctrinam
propugnat, ac insuper ad peccatorum
remissionem in Sacramento poenitentiæ
actum charitatis requirit, Catharini
vero sententiam circa' justificationis
certitudinem impugnat. II. Edidit tra-

Qq 4 statum

Sæcul. XVI. statum de justitia, & jure, in quo
A.C. 1560. Episcoporum residentiam esse juris di-
vini, ac naturalis demonstrat, atque
impugnat doctrinam ejusdem Catha-
rini, qui eam duntaxat ex jure Eccle-
siastico descendere contendebat: mi-
tiorem tamen sententiam elegisse vide-
tur Dominicus circa beneficiorum plu-
ralitatem, quam omnino vetitam esse
negat, saltem si his beneficiis non sit
annexa animarum cura. III. Præter
hæc opera exstant adhuc ejusdem hu-
jus Auctoris commentarii in epistolam
D. Pauli ad Romanos, in quibus Caje-
tani explicationes refellit. IV. Alii
Commentarii in quartum librum Ma-
gistri Sententiarum. V. Tractatus de
cauffa pauperum. VI. Aliud opus de
evitandis juramentorum abusibus. VII.
Apologia contra Ambrosium Cathari-
num. VIII. Commentarii in Porphy-
rium, & Aristotelis organum. Cete-
rum quamvis Soto in Theologicis dis-
plinis profunda inclaresceret eruditione,
minus tamen exactam in Patrum, ac
Historiæ Ecclesiasticæ operibus cogni-
tionem haufisse videtur: nihilominus
Protestantes de eo honorificam semper
mentionem fecerunt, Patresque Tri-
dentini eidem permiserunt, ut illis ute-
retur insignibus, in quibus repræsen-
taretur fidei Symbolum, seu duæ ma-
nus,

nus, ex quibus prodibat flamma cum Sæc. XVI
A.C. 1560.
hac inscriptione ex hisce D. Pauli ver-
bis: *Fides, quæ operatur per charitatem.*

§ XLIV..

Melchioris Cani extrema.

Ex Scriptoribus Ecclesiasticis hoc anno defunctis tertius est Melchior *Sixt. Sew.
l.c. Nicol.
Ant. Bibl.
Script. Hisp.
Dupin. p. 33.* Cano, seu Canus natione Hispanus in oppido Tarragonensi Toletanæ Dioecesis natus, itidem Ordinis S. Dominici Alumnus. Is Philosophiæ, ac Theologiæ studio addictissimus tam præclaros in utraque disciplina progressus fecerat, ut Anno reparatæ salutis millesimo quingentesimo quadragesimo sexto, absente Francisco Victoria ejus Magistro, Theologiam publicè Salmanticæ tradere juberetur, ubi laboris solum habebat Bartholomæum Caranzam, qui tamen diversas ab eo opiniones tenebat, qua propter inter illos quædam æmulacionis species, indeque veluti duplex factio in Salmanticensi Schola est exorta: quinimo autem nonnulli, quod Canus ad infastam æmuli sui sortem non nihil contulerit, quamvis hic non modo meritorum gloria, sed & rara animi moderatione, morumque comitate, quæ tamen in Cano desiderabatur, oppido clarus esset: e contrario autem Canus

Q q 5   admo-